

UZIMANJE UZORKA IZ JETRE (BIOPSIJA JETRE) PROBEENTNAHME AUS DER LEBER (LEBERBIOPSIE)

Informacija i anamneza za pacijente za pripremu za razgovor sa lekarom

Klinik / Praxis:

Podaci o pacijentu: Patientendaten:

serbisch

- uz ultrazvučnu kontrolu (unter Ultraschall-Kontrolle)
 uz CT kontrolu (unter CT-Kontrolle)

dana (Datum):

Poštovani pacijenti,

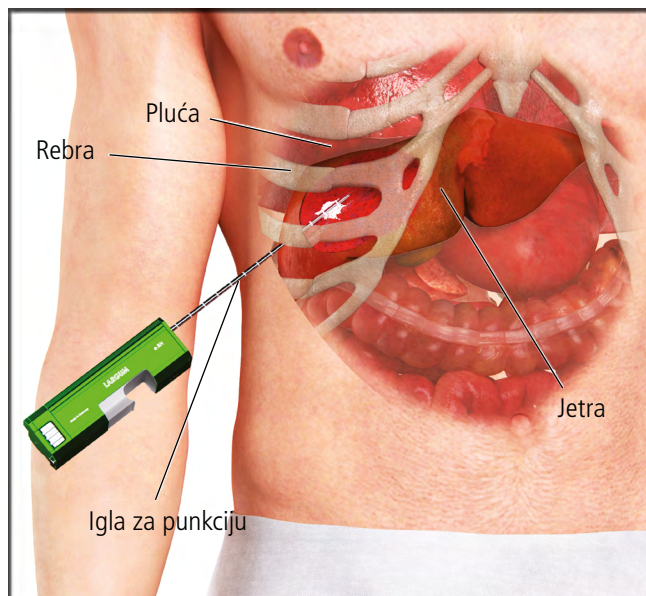
Radi preciznijeg razjašnjenja ili kontrole Vašeg oboljenja jetre, kod Vas je planirano uzimanje uzorka iz tkiva jetre, pomoću punkcije (biopsija jetre).

Ove informacije služe za Vašu pripremu za razgovor sa lekarom (u daljem tekstu lekar). U razgovoru će Vam lekar objasniti prednosti i mane planirane mere u odnosu na alternativne metode kao i rizike. Odgovoriće na Vaša pitanja, kako bi odagnao Vaše strahove i brige. Potom možete da date saglasnost ili odbijete predloženi zahvat. Posle razgovora dobićete kopiju popunjenog i potpisanog formulara.

OBAVLJANJE PUNKCIJE ABLAUF DER PUNKTION

Punkcija se po pravilu obavlja u lokalnoj anesteziji. Pošto uzimanje uzorka može da bude bolno, po potrebi ćete dobiti dodatno sredstvo za smirenje i/ili bolove. Ako je neophodna narkoza, o tome će Vas informisati posebno anesteziolog.

Punkcija se uglavnom obavlja pod kontrolom imidžing postupka (npr. ultrazvuk). Posle dezinfekcije i davanja anestetika na mesto uboda, uvodi se šuplja igla na desnoj strani grudnog koša, između dva rebra i gura se do jetre. Za to će Vas zamoliti da zadržite dah. Preko igle može da se uzme jedan ili više uzoraka, eventualno sa različitih mesta (biopsija).

ALTERNATIVNI POSTUPAK ALTERNATIV-VERFAHREN

Oboljenja jetre često mogu da se uoče preko krvne slike ili imidžing postupka, kao što je magnetna rezonantna tomografija, kompjuterska tomografija ili ultrazvuk. U određenim slučajevima potrebno je uzimanje uzoraka tkiva i mikroskopski pregled, kako

bi se postavila egzaktna dijagnoza. Pri tom je punkcija najblaža mogućnost da se dobije uzorak jetre.

U određenim slučajevima uzorak jetre može da se uzme i u okviru zahvata kateterom (tzv. transjugularna biopsija), pomoću laparoskopije (pregled unutrašnjosti trbušne duplje) ili u okviru operativnog zahvata.

PROGNOZE USPEŠNOSTI

ERFOLGSAUSSICHTEN

Uglavnom je moguće da se posle uzimanja uzorka iz tkiva jetre postavi tačna dijagnoza. Ako se punktira sumnjiva promena na jetri, onda ne uspeva uvek da se obuhvati sumnjivo tkivo, tako da može da se previdi patološki nalaz.

U retkim slučajevima (npr. kod srastanja) nije moguće da se uzme uzorak tkiva putem punkcije. Onda se biopsija ponavlja na drugom mestu ili se primenjuje neki drugi postupak ispitivanja.

SAVETI U VEZI SA PRIPREOM I NAKNADNIM ZBRINJAVANJEM HINWEISE ZUR VORBEREITUNG UND NACHSORGE

Molimo Vas da poštujuete uputstva lekara i osoblja zaduženog za negu.

Priprema:

Uzimanje lekova: Važno je da Vašeg lekara informišete koje lekove ili injekcije morate da uzimate (posebno sredstva protiv zgrušavanja krvi kao što su Aspirin® (ASS), Marcumar®, Heparin, Plavix®, Ticlopidin, Clopidogrel, Eliquis®, Lixiana®, Xarelto®, Predaxa® i antidiabetici koji sadrže metformin, tzv. „bigvanidi“ za dijabetičare) ili ste ih uzimali neredovno, u poslednjih 8 dana pre zahvata (npr. sredstva protiv bolova kao što je Ibuprofen, Paracetamol). U to spadaju i svi lekovi bez recepta i na biljnoj bazi. Vaš lekar će Vas informisati da li i na koji period ćete prekinuti terapiju.

Za punkciju morate da imate **prazan stomak**. Molim Vas da najmanje 5 sati pre intervencije ne uzimate hranu i piće i prestanite da pušite. Male količine bistrte tečnosti (npr. čaša vode) dozvoljene su 2 sata pre punkcije.

Brigu:

Posle intervencije ostanite da ležite, kako Vam je rečeno. Posle nekoliko sati može da bude neophodna ultrazvučna kontrola ili imidžing pomoću kompjuterske tomografije, kako bi se isključila naknadna krvarenja u jetri.

Lekar će Vas obavestiti kada ponovo možete **da jedete i pijete**.

Minimalni bolovi, osećaj pritiskanja u predelu punkcije ili **trzanje desnog ramena** su u prvim danima zahvata normalna pojava i uspešno se rešavaju lekovima.

Ukoliko ste dobili sredstvo protiv bolova i/ili sredstvo za smirenje, u slučaju **ambulantnog zahvata**, potrebno je da po Vas dođe odrasla osoba. Pobrinite se za u Vašoj kući bude lice koje će Vas nadzirati za period koji preporuči lekar. Pošto je moć reagovanja ograničena usled davanja sredstava protiv bolova i/ili za smirenje, **24 sata posle zahvata** ne smete da učestvujete aktivno u saobraćaju (ni kao pešak) i ne smete da obavljate rizične aktivnosti. Dalje, u ovom periodu ne bi trebalo da konzumirate alkohol i da donosite lične odluke ili odluke važne za imovinsko stanje.

Molimo odmah informišite lekara ili potražite savet na klinici ako posle punkcije osetite **bolove u trbuhu, temperaturu, mučninu, povraćanje, vrtoglavicu, crnu stolicu** ili druge poremećaje. Tegobe eventualno zahtevaju hitno lečenje. Tegobe, međutim, mogu da potraju u nekoliko dana posle zahvata.

RIZICI, MOGUĆI KOMPLIKACIJE I NUS POJAVE**RISIKEN, MÖGLICHE KOMPLIKATIONEN UND NEBENWIRKUNGEN**

Opšte je poznato, da svaki **medicinski zahvat nosi rizike**. Biopsija jetre je, međutim postupak bez rizika. Ukoliko dođe do komplikacija, iste mogu da zahtevaju dodatne mere lečenja ili operacije, a u ekstremnom slučaju, u daljem toku mogu da budu **opasne po život** i da ostave trajna oštećenja. Molimo Vas za razumevanje zbog toga što iz pravnih razloga moramo da navedemo sve specifične rizike zahvata, iako se oni delimično odnose samo na izuzetne slučajeve. Vaš lekar će Vam u razgovoru objasniti detaljnije individualne rizike. Možete i da odustanete od detaljnog objašnjenja. U tom slučaju preskočite ovo poglavlje o riziku i to potvrdite na kraju objašnjenja.

Podlivi (hematomi) na mestu punkcije ili oko mesta punkcije javljaju se povremeno. Može da dođe do pojave tvrdih, bolnih otoka. Uglavnom nestaju bez lečenja posle nekoliko dana ili nedelja.

Krvarenja u trbušnoj šupljini ili sistemu žučnih kanala mogu da zahtevaju prenos tuđe krvi/derivata krvi (**transfuziju**). Na taj način može da dođe do infekcija uzročnicima bolesti, kao npr., retko virusima hepatitisa (uzročnik opasnih upala jetre), veoma

retko HIV (uzročnik SIDE), BSE (uzročnik varijante Krocjfeld-Jakoba) ili drugih opasnih i nepoznatih uzročnika. Kod jačih krvarenja može da bude neophodna primena katetera ili operacija.

Infekcije na mestu punkcije sa apscesom od šprica ili izumiranje tkiva (nekroza) su retkost. U slučaju isticanja žučne tečnosti u trbušni prostor, može da dođe do **upale peritoneuma**. Infekcije se u većini slučajeva leče uspešno antibioticima. U ekstremnom slučaju može da dođe do prenosa klica u krv i do **trovanja krvi opasnog po život** (sepsa) ili upale srčane ovojnice (endokarditis).

Prilikom punkcije može da dođe do povrede **pleure/rebrane hrskavice** sa posledicom prodiranja vazduha ili krvi u grudni prostor i pucanja pluća (pneumotoraks). Radi poboljšanja disanja može da bude neophodno umetanje drena.

Povreda okolnih organa (npr. pluća, žučne kese, creva, bubrega) može da zahteva operaciju i može da dovede do opasne infekcije.

Oštećenje nerava usled punkcije je retkost. Osećaj utrnulosti, ukočenosti i bolova su posledice. Uglavnom prolaze same od sebe. Retko kada se desi da se tegobe ne povuku uprkos lečenju.

Alergijske reakcije npr. na lekove ili lateks, mogu da dovedu do osipa na koži, svraba, otoka, mučnine i kašlja. Teške reakcije kao npr. gušenje, grčevi, lupanje srca ili **vaskularni šok opasan po život**, su retkost. Može da dođe do trajnih oštećenja organa kao što su oštećenja mozga, paraliza ili otkazivanje bubrega koje zahteva dijalizu.

Davanjem sredstava za smirenje, može da dođe do **poremećaja disanja ili reakcije kardiovaskularnog sistema** (npr. pad krvnog pritiska, usporen rad srca) sa **mučninom i povraćanjem**. Ovo se uglavnom rešava davanjem kiseonika ili lekova. Ukoliko dođe do **zastoja disanja**, neophodna je mehanička ventilacija, kako bi se sprečila oštećenja mozga. U ekstremnim slučajevima, uprkos hitnoj intervenciji, može da dođe do oštećenja organa (oštećenje bubrega ili mozga).

Kod punkcija malignih tumora mogu da se prenesu tumorske ćelije, koje u izuzetnim slučajevima mogu da prouzrokuju **sekundarne depozite**.

Važna pitanja za ambulantne zahvate

Wichtige Fragen für ambulante Eingriffe

Ko će doći po Vas, čim budete otpušteni iz klinike/prakse?
Wer wird Sie abholen, sobald Sie aus Klinik/Praxis entlassen werden?

Ime i starost pratioca: Name und Alter des Abholers:

Gde ste dostupni u narednih 24 časa posle zahvata?
Wo sind Sie in den nächsten 24 Stunden nach dem Eingriff erreichbar?

Ulica, broj zgrade, [Straße, Hausnummer]

Poštanski broj, mesto [PLZ, Ort]

Broj telefona: [Telefonnummer]

Ime i starost pratioca: [Name und Alter der Aufsichtsperson]

Ko je lekar koji Vas upućuje/porodični lekar/lekar koji nastavlja sa lečenjem?
Wer ist Ihr überweisender Arzt/Hausarzt/weiter betreuender Arzt?

Ime: [Name]

Ulica, broj zgrade: [Straße, Hausnummer]

Poštanski broj, mesto: [PLZ, Ort]

Broj telefona: [Telefonnummer]

Pitanja u vezi sa Vašom istorijom bolesti (anamneza) Fragen zu Ihrer Krankengeschichte (Anamnese)

Molimo pre razgovora sa lekarom odgovorite savesno na sledeća pitanja **i odgovarajuće obeležite krstićem**. Podrazumeva se da će Vaši podaci biti poverljivi. Uz pomoć Vaših podataka, lekar može bolje da proceni rizik zahvata u Vašem specijalnom slučaju i da donese mere kako bi predupredio komplikacije i nus pojave. Bitte beantworten Sie vor dem Aufklärungsgespräch die folgenden Fragen gewissenhaft und **kreuzen Sie Zutreffendes an**. **da = ja ne = nein**

Podaci o uzimanju lekova:

Da li su Vam redovno potrebna sredstva protiv zgrušavanja krvi ili ste u poslednje vreme (do pre 8 dana) dobijali takve lekove odn. injekcije? da ne

Aspirin® (ASS), Heparin, Marcumar®, Plavix®,
 Ticlopidin, Clopidogrel, Pradaxa®, Xarelto®.

Angaben zur Medikamenteneinnahme: Benötigen Sie regelmäßig blutgerinnungshemmende Mittel oder haben Sie in der letzten Zeit (bis vor 8 Tagen) welche eingenommen bzw. gespritzt? Aspirin®, Heparin, Marcumar®, Plavix®, Ticlopidin, Clopidogrel, Pradaxa®, Xarelto®.

Ostalo: _____
Sonstiges: _____

Kada ste poslednji put uzeli ove lekove? _____
Wann war die letzte Einnahme?

Da li uzimate druge lekove? da ne

Ako da, navedite: _____

(i lekove bez recepta, prirodne ili biljne lekove, vitamine, itd.)
Nehmen Sie andere Medikamente ein? Wenn ja bitte auflisten (Auch rezeptfreie Medikamente, natürliche oder pflanzliche Heilmittel, Vitamine, etc.)

Da li ste do sada operisali želudačno crevni trakt ili ste išli na rendgen? da ne

Wurden Sie schon einmal Magen-Darm-Trakt operiert?

Da li postoji trudnoća? nisam sigurna da ne
Sind Sie schwanger? nicht sicher

Da li postoje ili su postojala dalje navedena oboljenja ili znaci ovih oboljenja: Liegen oder lagen nachstehende Erkrankungen oder Anzeichen dieser Erkrankungen vor:

Oboljenja krvi/poremećaja koagulacije? da ne

Povećana sklonost ka krvarenju (npr. često krvarenje iz nosa, pojačano krvarenje posle operacija, kod malih povreda ili stomatoloških intervencija), sklonost ka hematomima (često modrice bez posebnog razloga).

Bluterkrankung/Blutgerinnungsstörung? Erhöhte Blutungsneigung (z.B. häufiges Nasenbluten, verstärkte Nachblutung nach Operationen, bei kleinen Verletzungen oder Zahnarztbehandlung),
 Neigung zu Blutergüssen (häufig blaue Flecken, auch ohne besonderen Anlass).

Da li kod krvnih srodnika postoje bolesti krvi/poremećaja koagulacije? da ne

Gibt es bei Blutsverwandten Hinweise auf Bluterkrankungen/Blutgerinnungsstörungen?

Alergija/preosetljivost? da ne

na lekove, namirnice, kontrastna sredstva, Jod, flaster, lateks (npr. gumene rukavice, balon), Pollen (trava, drveće), anestetike, metale (npr. svrab od drški naočara, bižuterija ili nitne na pantalonama).

Allergie/Überempfindlichkeit? Medikamente, Lebensmittel, Kontrastmittel, Jod, Pflaster, Latex (z.B. Gummihandschuhe, Luftballon) Pollen (Gräser, Bäume), Betäubungsmittel, Metalle (z. B. Juckreiz durch Metallbrillengestell, Modeschmuck oder Hosennieten).

Ostalo: _____
Sonstiges: _____

Srčana/vaskularna oboljenja? da ne

Infarkt, angina pectoris (bolovi u grudima, teskoba u grudima), srčana mana, poremećaj srčanog ritma, upala srčanog mišića, oboljenje mitralnih zalistaka, zamor prilikom penjanja uz stepenice, operacija srca (eventualno veštački mitralni zalistak, pejs mejker, defibrilator), visok

krvni pritisak, nizak krvni pritisak.

Herzinfarkt, Angina pectoris (Schmerzen im Brustkorb, Brustenge), Herzfehler, Herzrhythmusstörungen, Herzmuskulenzündung, Herzklappenerkrankung, Luftnot beim Treppensteigen, Herzoperation (ggf. mit Einsatz einer künstlichen Herzklappe, Herzschrittmacher, Defibrillator), hoher Blutdruck, niedriger Blutdruck.

Ostalo: _____
Sonstiges: _____

Oboljenja metabolizma? da ne

Diabetes (šećerna bolest).

Stoffwechsel-Erkrankungen? Diabetes (Zuckerkrankheit).

Ostalo: _____
Sonstiges: _____

Oboljenja štitaste žlezde? da ne

hipotireoza, hipertireoza.

Schilddrüsenerkrankungen? Unterfunktion, Überfunktion.

Ostalo: _____
Sonstiges: _____

Infektivne bolesti? da ne

Hepatitis, tuberkuloza, HIV.

Infektionskrankheiten? Hepatitis, Tuberkulose, HIV.

Ostalo: _____
Sonstiges: _____

Akutna ili hronična oboljenja koja nisu navedena? da ne

Molimo kratak opis: _____

Nicht aufgeführte akute oder chronische Erkrankungen? Bitte kurz beschreiben:

